

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta

Zápis o části státní bakalářské zkoušky
Obhajoba bakalářské práce

Student: Ivanna Dovhoruk
Datum narození: 28.05.1991
Identifikační číslo studenta: 15387942

Typ studijního programu: bakalářské
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
Zaměření:
Identifikační číslo studia: 345255
Datum zápisu do studia: 23.09.2011

Název práce: Sofisté z perspektivy Platóna, Aristotela a Hegelova uznání

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Obor práce: Filozofie
Vedoucí práce: doc. PhDr. Karel Thein, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. Jakub Jinek, D.Phil.

Datum obhajoby : 28.05.2014 **Místo obhajoby :** Praha
Termín: řádný
Průběh obhajoby:

Autorka představila svoji práci "Sofisté z perspektivy Platóna, Aristotela a Hegelova uznání". Nejprve stručně představila obsah a hlavní teze práce. Práce podle autorky představuje zkoumání původních stop negativní a pozitivní kritiky sofistů. Skrze interpretaci relevantních pasáží vybraných děl Platóna, Aristotela a Hegela se pokouší o uchopení hlavních důvodů, jež tyto myslitele vedly k zavržení sofistiky, respektive k jejímu uznání v případě Hegela. Obsahem první kapitoly jsou dílčí interpretace čtyř Platónových dialogů Prótagoras, Gorgias, Sofisté a Euthydemos. V kapitole druhé byl představen Aristotelův výklad v prvních patnácti kapitolách jeho spisu O sofistických důkazech. Třetí kapitola zkoumá Hegelovo uznání sofistiky, které vyplývá z jeho pojetí dějin filosofie jako nutného procesu vývoje.

Následně shrnul vedoucí práce, doc. Karel Thein, Ph.D., svůj posudek. Sama volba tématu (ze zcela samostatné iniciativy autorky práce) je prvním velkým kladem předloženého textu. Jakkoli se nové hodnocení sofistiky a jejího vlivu na celé řecké myšlení stalo během minulých dvou či tří desetiletí jedním z důležitých badatelských témat, jedná se většinou o reinterpretace původních textů či jejich zlomků v rámci pečlivě rekonstruovaného historického kontextu, nebo o snahu ukázat aktuálnost sofistických témat a myšlenek pro ryze současné myšlení. Hegelův postoj k řeckým sofistům, jenž patří ke klíčovým krokům jejich postupné moderní rehabilitace, přitom zůstal – poměrně překvapivě – na okraji zájmu. Druhým kladem práce je vedle volby tématu přehledná struktura a zároveň

postup, jenž je přiměřený rozsahu bakalářské práce. Zejména na základě důrazu na přesný smysl Hegelovy rehabilitaci sofistického hnutí (viz rovněž Závěr navazující na třetí část) a současně s přihlédnutím k volbě tématu vedoucí doporučuje práci k ústní obhajobě a předběžně ji hodnotí jako výbornou.

Podle oponenta, Jakuba Jinka, PhD., je text sepsán velmi kultivovaně, téměř neobsahuje stylistické, pravopisné ani typografické chyby. Poněkud neuspokojivá je práce se sekundární literaturou – autorka sice ke každému ze tří autorů přibírá jeden cizojazyčný zdroj, jedná se však v zásadě pouze o vybrané pasáže (kapitoly) z delších textů, jejichž užití je formální, autorka nevytkne jejich hlavní teze ani neprovádí shrnutí diskuse. Budí to dojem, že sekundární autory cituje spíše proto, aby naplnila požadavky práce. To považuji za nejzávažnější formální nedostatek práce. Práce je vedena předběžným a ne zcela jasně zdůvodněným rozhodnutím klást Aristotela vedle Platóna oproti Hegelovi jako nepřítel sofistiky (str. 1–2; srv. Závěr, passim), aniž by vůbec připouštěla možnost vidět Aristotela jako toho, kdo oproti Platónovi bere sofistické důkazy vážně. Je zde i druhý problém: pokud nakonec Platón s Aristotelem tvrdí o sofistice totéž, je vůbec otázka, proč Aristotela do práce zařadit. Práce se předem zříká veškeré kritiky a hodnocení pozic Platóna, Aristotela a Hegela: „nechceme hledat výhody a nevýhody těchto stanovisek; chceme jen vědět, jaká jsou“ (str. 2). Tato formulka prozrazuje určité metodické povědomí autorky, což lze samo o sobě jistě přivítat, na druhou stranu je ovšem otázka, zda lze takovouto zásadu v souvislosti s našimi autory vůbec naplnit. Domnívám se proto, že sama formulace zásady nestrannosti ve vztahu k oběma autorům činí tuto nestrannost nemožnou. Zajímalo by mě, zda autorka dokáže pro ústní obhajobu tyto podněty promyslet, tak aby mohla před komisí předvést reflexi svojí vlastní pozice.

V následné diskusi se autorka pokusila vyrovnat s námitkami oponenta a vedoucího práce. Postupovala systematicky po jednotlivých bodech posudku a podle komise tak učinila dostatečně. Diskuse se účastnil vedoucí, oponent i jednotliví členové komise. Následně se autorka věnovala metodologickým námitkám oponenta (viz výše). V závěru autorka předložila vlastní, normativní reflexi sofistického hnutí. Komise se shodla na hodnocení "velmi dobře".

Klasifikace obhajoby:	velmi dobře	
Předseda komise:	Mgr. Jan Palkoska, Ph.D. (přítomen)
Členové komise:	Mgr. Jakub Jirsa, Ph.D. (přítomen)
	Mgr. Martin Ritter, Ph.D. (přítomen)